

Penci Hírek

2016. évi 1. szám

január

Nyugdíjasok karácsonyi köszöntése

Sok évre visszanyúló hagyomány immár az is, hogy a karácsony előtti szombaton meghívást kapnak a hetven éven felüli nyugdíjasok a kultúrházba egy bensőséges ünnepségre. Így volt ez elmúlt év végén is.

Már előző napon szorgoskodtak Jónás Róbert képviselő vezetésével azok, akik feldolgozták a Petrovicz Sámuel által felajánlott disznót, s előkészítették az alapanyagokat a másnapi főzéshez. Rajta kívül még Lovas Zsolt és családja nyújtott támogatást a program sikeres megvalósítása érdekében.

Reggel óta szorgoskodtak az önkormányzat képviselői és segítői a kondérok körül. A terítést és a felszolgálat az önkormányzat dolgozói és a képviselő-testület tagjai vállalták magukra.

Az ünnepi műsorban Králik József polgármester köszöntője után az óvoda apróságai, az általános iskola diákjai arattak méltán megérdemelt tapsot, s felléptek összeállításukkal a Gerengay Vilma Hagyományörző Egyesület,

valamint a Menyecskehegyi Népdalkör tagjai is. A jelenlévőket köszöntötték Penc község egyházi vezetői is. A római katolikus egyház nevében Szabó Mihály káplán atya, az evangélikus vallásúak képviselőjében Czöndör István lelkész szólt a jelenlévőkhöz, a baptisták köszöntését pedig Boldizsár Attila mondta el. Megfogalmazta ünnepi gondolatait Penc község körzeti orvosa, Dr. Marton Balázs is.

Jó hangulatú est volt. Jóféle finom falatok, italok és emlékezetes színpadi produkciók és jóízű beszélgetések jellemezték.

Közmeghallgatás után

A közelmúltban, az elmúlt év végén közmeghallgatást tartott Penc Község Önkormányzata. Králik József polgármester úr ott is összefoglalta a község legfontosabb történéseit. Mi is arra kértük, hogy így az év végén foglalja csokorba a Penci Hírek olvasói számára az ott elhangzottakat.

Hogyan jellemezhetnénk az önkormányzat gazdasági helyzetét, s mit sikerült pályázati támogatás révén megvalósítani?

Nagy örömmre szolgál, hogy arról számolhatok be a község lakosságának, hogy most már Penc község olyan anyagi helyzetben van, hogy nincs tartozásunk, minden számlája ki van fizetve. Féltve őrizzük ráadásul azt a húszmillió forintnyi értékpapírt, amit a szennyvízberuházás önerejére szán a képviselő-testület. Ez ugyanis a mai napig az önkormányzat rendelkezésére áll.

Milyen sikeres pályázatok nyertek az elmúlt év során?

Elsőként említhetném a szép sportöltözőt. A huszonötmilliószoros beruházáshoz húszmilliót nyertünk a Belügyminisztérium pályázatán, a különbözetet – az ÁFÁT – az önkormányzatnak kellett hozzátennie. Bízunk benne, hogy minden penci fiatal egészségét fogja szolgálni. Korábbi újságunkban részletesen szóltunk erről.

Az önhibáján kívül veszteséges önkormányzatok pályázatán kettőmillió nyolcszázezer forintot nyertünk. Az önkormányzat év közbeni kifizetetlen számláit tudtuk ebből rendezni. Ennek is köszönhető, hogy az önkormányzatunk anyagi helyzete pozitív.

Büszkéek vagyunk arra, hogy sikerült a polgárőrségnek egy vadonatúj személygépkocsit nyernünk. A pályázatot

jómagam, a jegyző és az önkormányzat dolgozói készítettük el. Reméljük, hogy ezáltal megerősödhet a polgárőrség munkája is.

A Penci Falumúzeumért Egyesület közreműködésével elnyertünk egy száz százalékos támogatott európai uniós

pályázatot a múzeum eszközfejlesztése érdekében. Ettől is azt várjuk, hogy könnyebb legyen az anyaggyűjtés és – megőrzés és élményszerűbbé váljon a kiállított anyagok bemutatása.

Szólnunk kell a szociális tűzifa programunkról is, melynek pályázati támogatása révén segítettük azokat a családokat, akik egész évben lakásfenntartási és gyermekvédelmi támogatásban részesültek.

Milyen további terveket szeretne megvalósítani az önkormányzat?

Pályázatot írtunk egy szociális étkeztetőre, főzőkonyhára, az iskolás gyermekek ellátása érdekében 63 millió forint összegben. A pályázatunkat először tartalékköltségbe tették, majd év végén forráshiány miatt elutasították azzal, hogy ez év tavaszán újból ki lesz írva.

Pályáztunk az önkormányzat épületére is. Szükség lenne a nyílászárók cseréjére, a szigetelésre, az épület korszerűsítésére mintegy 40 millió forintos értékben, de sajnos ez a pályázatunk sem nyert.

Természetesen nem mondtunk le a szennyvízpályázatról sem, melynek keretében az esővíz-elvezetés gondját is szeretnénk megoldani.

A mostani kultúrház helyére kész tervekkel rendelkezünk egy őstermelői piac kialakítása érdekében, a volt kisiskola helyére pedig egy mindenkit kiszolgáló művelődési házat szeretnénk létrehozni.

A továbbiakban is számítunk minden olyan javaslatra, amelynek megvalósítása belefér az önkormányzat költségvetési kereteibe.

Karácsonyi ünnep a Tarkarét Óvodában

Az egész december ünnepi hangulatban telt el az óvodában. Azzá tették a készülődés örömteli órái, a dal- és verstanulás alkalmait, Mikulás látogatása, a karácsonyfadíszek készítése. A csúcspont persze a karácsonyi ünnepség volt.

A Napraforgó csoport adott elő betlehemi jelentet, majd minden csoport elénekelt dalait, elmondta verseit. Még az óvoda dolgozói is készültek egy meglepetésműsorral.

Képesszeállításunkkal a hangulatos, bensőséges ünnepség legszebb pillanatait mutatjuk be.

V.J.

Fotó: Zércziné Krtsik Edina

Iskolások karácsonya

Az év utolsó tanítási napja hagyományosan az ünnep jegyében telik el a penci Cserhátliget Általános Iskolában. Hosszú hetek óta készültek a nebulók az ünnepi műsorral.

Minden évben az alsó tagozatosok mutatják be dalaikat, táncaikat, de az idén a felsősök néhány osztálya is vállalkozott arra, hogy produkciójukkal gazdagítsák az ünnepi délelőttöt.

A műsor során jó néhány meglepetésnek is tapsolhatott az iskola sportszarnokába szép számmal összegyűlt közönség. Ilyen volt az iskola nemrég alakult hipp-hopp csoportjának tánca, a furulyások kiváló játéka, a szép betlehemes jelenet és az ötödik osztályosok harangjátéka.

Az ünnepség egy meglepetés-programmal zárult. Az intézmény

pedagógusai köszöntötték szép karácsonyi dallamokkal a jelenlévőket.

Őszintén reméljük, hogy hallhatjuk még az éneküket a későbbiek során is.

V.J.

Ünnepeltek a hagyományőrök

Nem múlhat el olyan községi ünnepség, amelyet a Gerengay Vilma Hagymányőrző Egyesület ne gazdagítana dalaival, táncaival.

Az évvége közeledtével, a lelkes, összetartó közösség egy évzáró ünnepségre hívta meg a tagjait. Az egyesület vezetőjének, Hauchné Bach Máriának a köszöntője után ez alkalomból köszönték meg Kovács Enikőnek és férjének, Kovács Benjáminnak a tánctanítást, a szép népdalokat.

A Kisiskolában lévő klubhelyiségben kissé szorosan, de annál jobb hangulatban telt el az estébe nyúló délutáni program. Nem csupán a finom ételek, és jóféle italok tették azzá. Az egyesület tagjai már jól ismerik egymást, összeszoktatta őket a sok fellépés, a sok közös élmény. A jóízű beszélgetéseket, a hangos nevetéseket, az asztalon sorakozó sok finomságot még a falon lévő Sándorfalvi Sándor képek lakodalmas résztvevői is megirigyelhették.

Látogatóban Penc legidősebb polgáránál

Báthly Lászlóné, Piros Eszter Nádudvaron született 1922. április 14-én. Szüleinek hentes és mészáros üzlete volt. Az elemi iskolát Nádudvaron, a polgárit Püspökladányban járta ki. Elvégezte a közgazdasági középiskolát és megszerezte Budafokon a mérlegképes könyvelői végzettséget.

Házasságkötésük után, 1950-ben a férjét Pencre helyezték pedagógusnak, s ellátta az igazgató-helyettesi feladatokat is. Báthly László a matematikát, mértant és testnevelést tanította a penci nebulóknak.

Báthly Lászlóné első munkahelye egy üzletben volt, s ott a pénztárban dolgozott. Onnan ment a postához még Nádudvaron. Pencre érkezve néhány évig háztartásbeli volt. Dolgozott egy ideig a szeszfőzdében, hol az adminisztrációt látta el. Az ÁFÉSZ megalakulásakor került a Penc és Vidéke Szövetkezethez. Csővár, Penc és Rád tartozott ahhoz a szövetkezethez, amelynek számviteli vezetője lett. A postamesteri képesítés mellé ekkor kellett az új feladat ellátásához szükséges tanulmányokat is elvégezni. Ő volt a szövetkezet főkönyvelője egészen addig, míg az Váccal nem fuzionált.

Fiatal kori képe

Az egyesített szövetkezetnél számviteli osztályvezetőként dolgozott egészen 1977. évi nyugdíjazásáig. Nyugdíjasként dolgozott még a helyi tanácsnál, hol Kosd, Penc és Rád községek közművekkel kapcsolatos számlavezetéseit intézte.

A Báthly család 1954 karácsonyán

Nagyon sokan emlékeznek még jó szívvel vissza Báthly tanár úrra, a penci iskola egykori népszerű tanítójára, a község díszpolgárára

V.J.

Búcsújáró penciek

Magyar Katolikus Lexikon szerint a búcsújárás: katolikus hívők zarándoklata. Alkalom az elmélyedésre, imádságra, bűnbánatra, ájtatos cselekedetekre és beszélgetésekre. Erőpróbája a testnek és a léleknek a gyaloglás, utazás, éjszakai virrasztás, böjtölés és más fáradságok által. A nép egyik legnagyobb közösségi élménye.

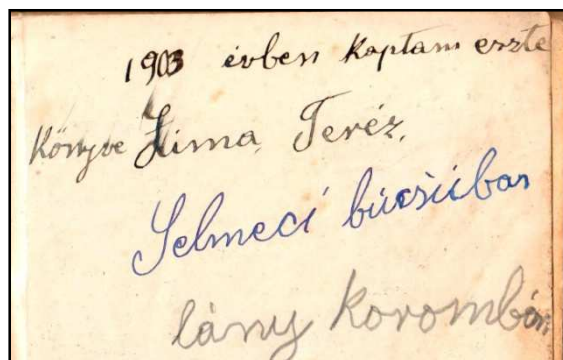
A penciek mindig is szívesen vettek részt hasonló zarándoklatokon. Legutóbb épp az elmúlt év vége felé látogatott el egy népes csoport Mátraverebély-Szentkútra. Az utazás alkalmat nyújtott arra is, hogy egy szentmisére elmenjenek Szabó Mihály atya szülőhelyére, Sósartyánba is.

A közelmúltban egy ajándékot kapott a penci múzeumunk. Egy száztizenhárom évvel ezelőtti búcsú emlékét. 1903-ban Selmecbányára zarándokoltak el a penci hívek. Köztük volt édesanyjával Zima Teréz is, aki a selmeci kálvária történetéről szóló könyvet kapott ajándékba az út emlékeztetére.

Zima Teréz férjhez ment Kis Pál penci erdészhez, s tizenhárom gyermekük született. A szolgálati lakásuk 1944 decemberében a szovjet előrenyomulás következtében leégett. A tragédia után a leégett, üszkös romhalmazban megtalálta – kissé megpörkölődve, de épen – a Selmecről hozott emléket.

Bejegyzés a könyvben

Köszönjük az ajándékot Thúróczi Károlyné, Kis Annának, a kőszegi nyugalmazott iskolaigazgatónak.

Mikulás járt az óvodában

Már hetek óta lázas készülődés jellemezte az óvoda életét. Izgatottan készültek a gyerekek, verseket, dalokat tanultak és sorra készültek a szebbnél-szebb rajzok is a nagyszakállúról.

Aztán megérkezett. Néhányan kissé megszeppenve méregették, de a legtöbben lelkesen énekelték a Mikulás kedvenc dalait. A jóságos öreg ezúttal virgácsot senkinek sem hozott, annál több finomságot a csomagokban. Elhozta magával a „mindentlátó” távcsövét is amely segítségével minden gyerek jócselekedetei, esetleges huncutságai messzi földről is megláthatók. Így kerülhettek be abba a csudálatos könyvbe, amelyben minden gyermek szerepel.

Fotó: Zércziné Krtsik Edina és Balázsovcicsné Turi Angelika

Betlehemezők a templomban

A karácsonyi ünnepekör egy csúcspontja az volt, amikor a penci katolikus egyház gyermekei egy betlehemes színjátékot adtak elő. A színdarabot Szabó Mihály káplán atya tanította be a nebulóknak.

Az előadás nagy sikert aratott, amit az is jelzett, hogy zsúfolásig megtelt a római katolikus templom.

Fotó: Balázsovcicsné Turi Angelika

Újabb I. és II. világháborús penci hősök

Sokszor mondtuk, írtuk már, hogy egy helytörténeti kutatásnak sosincs vége. Mindig felbukkanhatnak új adatok, dokumentumok. Így történt ez esetben is.

Nyíregyháza hősi halottainak száma 920 volt az első világháborúban. Köztük volt a penci születésű **Bentze György**, a 46 éves, nős, hadnagy, a 12. honvéd gyalogezred katonája. 1921-ben, Krasznajarszkban érte őt utol a kérlelhetetlen halál.

Krasznajarszk egy város Oroszország szibériai területén, a transzszibériai vasútvonal 4098. kilométerénél, a Jenyiszej partján. A Magyarországnál 25-ször nagyobb Krasznajarszki határterület központja, Szibéria harmadik legnagyobb városa.

Krasznajarszkban 1920-ban két koncentrációs tábor működött. Az egyikben az

ellenforradalmi tevékenységgel gyanúsított polgárokat és a szovjethatalommal szemben állókat tartották fogva, a másikkban a hadifoglyokat. A vizsgálati fogságban levőket és a börtönbüntetésre ítélteteket a krasznajarszki Jekatyerinka börtönben őrizték.

1921 márciusában a koncentrációs tábor lakóit a városi börtönbe helyezték át, amelyet a foglyok „a szabadságuktól ideiglenesen megfosztottak kastélyának” neveztek. Ez a főépülettől különálló, két elkerített faház volt. Előnye, hogy a munkahelyekhez nem kellett sokat gyalogolni. A börtön magyar parancsnoka Éliás István volt.

Az 1921–1922-es orosz–magyar fogolycsere idején előfordult, hogy a

szovjet hivatalokban vagy más fontos munkahelyeken, ahol szakemberhiány mutatkozott, különböző kifogásokkal igyekeztek az ott dolgozó hadifoglyokat visszatartani attól, hogy hazatérjenek. Ezek a tárgyalások azonban Bentze György hadnagyot nem érintették, hiszen 1921-ben elhunyt a hadifogoly-táborban.

Forrás: Bene János: Nyíregyháza az I. világháborúban, 2007.

Staudinger Antal lövész, a második világháború hőse Etyeken született, de már penci lakosként vonult a háborúba. Édesanyját Gönczer Katalinnak hívták, 1901. június 20-án született.

A háborúban 1942. augusztus 18-án

megsebesült Korotojagnál. 1945. május 11-én hunyt el Schlierse Oberbayern-nál.

1.	Családi és utóneve:	Staudinger Antal	2.	Csapatnév:	2. gk. alj.	4.	Rendfokozat:	hono.
5.	Születési hely:	Etyek	6.	Születési év:	1916. 8. 29.	7.	Atyjának	
	község, város:	Etyek		Állománytétel:	(Pótalkut)	8.	Születési anyjának	Gönczer Katalin
	járás (Budapest kerület):			Születési anyjának		9.	Házastársának	
	megye (százados szilveszteri elvonulása):			Születési anyjának			leánykori	
10.	Legközelebbi hozzátartozójának neve, lakóhelye és lakcíme:	Staudinger Antal Etyek	12.	Anyasági				
11.	Gyermekeinek neve és születési éve:							
13.	Vallása:		14.	Foglalkozása (állás, alkalmazás):		15.	Okmánygyűjtő száma:	51794
17.	Elcsúszott, mikor, hol (év, hó, nap):						Kihirdetve:	49772
18.	Meghalt, mikor, hol (év, hó, nap):	1945. V. 11. Schlierse Oberbayern					Kihirdetve:	635351/2-942
19.	Eltemetett, mikor, hol (év, hó, nap):						Kihirdetve:	hu3945/946
20.	Megsebesült, mikor, hol (év, hó, nap):	1942. VIII. 18. Korotojak					Kihirdetve:	
21.	Hadifogságba jutott, mikor, hol (év, hó, nap):						Kihirdetve:	
22.	Elűzött, mikor, hol (év, hó, nap):						Kihirdetve:	
23.	Sérült, mikor, hol (év, hó, nap):						Kihirdetve:	
24.	Befogott, mikor, hol (év, hó, nap):						Kihirdetve:	

Sírja Schönaubei Berchtesgadenben, a temető 20. sorának 17. sírhelyében található. Hadikartonja szerint szilánk érte a jobb karján, s ekkor átadták alakulatától az 1. gépkocsi dandár egészségügyi osztályának.

Neve szerepel az etyeki emlékművön, ám mint penci lakosról, az itt élőknek is illik megemlékezni.

*Penc Község Önkormányzata nevében,
községünk valamennyi polgárának
eredményekben gazdag új esztendőjét kívánunk.*

Králik József és Dr. Babinka Magdolna
polgármester jegyző

Tetőt kapott a Szent István szobor

Nem elég egy alkotást megvalósítani, meg is kell védeni azt az időjárás viszontagságaitól. Ennek érdekében, az önkormányzat megbízásából, egy szép tetőt készített Koltai László szobrászművész a Szent István szobrunk fölé.

Ajándékok a múzeumunknak

Sándorfalvi László, a penci származású festőművész, Sándorfalvi Sándor fia ajándékokkal lepte meg a penci múzeumot.

Úgy gondolta, hogy édesapja munkásságát elismerő kitüntetések oklevelek a szülőföld múzeumában lesznek a legjobb helyen.

A festőművészt élete sorsa Székesfehérvárra, Soponyára vitte. Mindenütt elismeréseket szerzett művészetével önmagának és a családjának. A Pro Civitate és a Soponyáért díj igazolja mindezt.

Kilencvenedik születésnapja alkalmából Székesfehérvár polgármestere köszöntötte az idős mestert.

Köszönjük az ajándékot! Tovább gazdagodott általa – minden látogató örömeire – a múzeum gyűjteménye.

Penci **Hírek**

Penc Község Önkormányzatának
alkalmi kiadványa

Felelős kiadó: Králik József polgármester
Szerkesztő: Végh József mkl